

TILSYNSUTVALGET FOR DOMMERE

KLAGE FRA ADVOKAT A PÅ DOMMER B, X DOMSTOL. SAK NR 86/05.

Tilsynsutvalget for dommere har i møte 14. november 2005 truffet vedtak i ovennevnte sak.

Vedtaket er truffet av følgende medlemmer: Anne Lise Rønneberg, leder, Halvor Kjølstad, Trine Buttingsrud Mathiesen, Wenche Frogn Sellæg, og Jon Høyland. Jon Høyland, som ikke hadde anledning til å være fysisk til stede, deltok pr høytalende telefon. Hans personlige vararepresentant, Eva Nygaard Ottesen, som for øvrig møtte, fratradte som inhabil.

Ved brev av 26. august 2005 har advokat A inngitt klage på dommer B ved X domstol. Klagen er forelagt for dommer B, som i brev av 16. september 2005 har avgitt uttalelse. Embetsleder er orientert om klagen, og har den 20. september 2005 avgitt uttalelse. Advokat A har senere supplert sine bemerkninger i nytt brev av 28. september 2005.

Klagen gjelder sen saksbehandling, dårlig eller mangelfull prosessledelse, samt dommeratferd.

Saksforholdet er i korthet følgende:

Sameiet Y fremmet den 3. august 2004 en begjæring om tvangssalg av en eierseksjon for X domstol. Dommer i saken var dommer B. I rettsforlik inngått i rettsmøte 11. januar 2005 ble saken utsatt i to måneder på grunn av mulighet for frivillig salg. Frivillig salg ble i denne perioden ikke oppnådd. Saken var på klagetidspunktet ikke avsluttet. Advokat A har representert sameiet siden 15. mars 2005.

Klager – advokat A på vegne av Sameiet Y - har i hovedsak vist til følgende:

Sameiets representant i rettsmøtet 11. januar 2005 følte seg presset av dommeren til å inngå forlik, idet dommeren forsikret om at dersom frivillig salg ikke var oppnådd ville tvangssaken fortsette.

Ved prosesskrift av 15. mars 2005 varslet sameiet om at frivillig salg ikke var oppnådd, og at begjæringen om tvangssalg ble opprettholdt. Det ble deretter utvekslet enkelte prosesskrift. Ved rettens brev av 3. mai 2005 fikk han som sameiets prosessfullmektig frist for bemerkninger til motpartens siste prosesskrift. Prosesskriftet foranlediget ingen kommentarer, og retten ble ved prosesskrift av 10. mai 2005 nok en gang anmodet om å ta begjæringen opp til avgjørelse. Motparten ble deretter gitt frist for ytterligere bemerkninger. Motparten har ikke innen fristen, eller senere, inngitt nye prosesskrift.

I telefonsamtale den 23. mai 2005 forsikret dommer B at han i løpet av uken ville se på saken og beslutte hva som skulle gjøres med den. Ingen ting skjedde.

På grunn av den betydelige økonomiske belastningen saken har påført de øvrige sameiere, sendte advokaten den 28. juni 2005 et nytt prosesskrift i håp om at retten ville behandle saken og treffe en avgjørelse. Avgjørelse er på klagetidspunktet fortsatt ikke truffet. Retten har ikke gitt opplysninger om når avgjørelse kan forventes, eventuelt om det er sider ved sakens faktiske side partene burde utdype.

Videre presiseres følgende:

”På grunnlag av ovenstående klages over sen saksbehandling. Den aktuelle begjæring antas å ha kun moderat omfang og vanskelighetsgrad, og burde kunne avgjøres uten altfor store vanskeligheter eller omfattende saksbehandling fra retten side.

Det klages videre over dårlig eller mangelfull saksbehandling. Saken synes å drive uten prosessledelse og tiltak fra rettens side i retning av en avgjørelse.

Det klages over dommerens opptreden i rettsmøtet den 11.01.05 ved at han overfor part som møter alene går ganske langt i å presse frem et forlik/en utsettelse under forsikring om at saken vil fortsette om frivillig salg ikke oppnås. Tilsvarende forsikrer dommeren undertegnede at beslutning om hva som skal gjøres med saken treffes innen nærmere angitt frist. Det er kritikkverdig at forsikringene ikke innfris.”

I tilleggsbemerkningene av 28. september 2005 har advokat A blant annet anført at dersom dommer B allerede i januar 2005 hadde en oppfatning om at vilkårene for tvangssalg ikke var til stede, er det beklagelig at han ikke allerede da, eventuelt etter utløpet av utsettelsesperioden, traff en avgjørelse. Det er riktig at en rekke forhold internt i sameiet ikke har vært tilfredsstillende. Sameiet har dessuten i lengre tid hatt økonomiske vanskeligheter. Det bekreftes at den aktuelle seksjonen nå er solgt. Sameiet har under henvisning til sine vedtekter nektet å godkjenne salget. Det fastholdes at retten på et tidligere tidspunkt burde ha truffet en avgjørelse.

Avslutningsvis uttales følgende:

”Selv om Tilsynsutvalget skulle mene at gode grunner har talt for å se saken an, opprettholdes at dommer B burde ha orientert om sine betraktninger, særlig desto mer fordi han i rettsmøtet, jfr. oversendelsesbrevet og i telefonsamtale med undertegnede forsikret at han ville ta stilling hva som skulle gjøres.”

Innklagede – dommer B - har i hovedsak vist til følgende:

I og med at saksøkte hele tiden har ønsket å selge sin seksjon, har han ansett frivillig salg som den heldigste løsningen. Tvangssalg kan i et tilfelle som dette bare besluttes etter behandling i søksmåls former, med mindre innvendingene mot tvangssalg er klart grunnløse. Dette medfører at et eventuelt tvangssalg kan ligge langt frem i tid. Beslutning om tvangssalg vil dessuten utløse ekstra rettsgebyr, og det vil også av den grunn være ønskelig at saken løser seg på annen måte.

De prosesskrift som ble uvekslet mellom partene våren 2005 viser at det var enighet om at arbeidet med å selge saksøktes seksjon var avhengig av at sameiets regnskaper for 2003 og 2004 ble ferdigstilt, samt at vedtektene ble endret på et punkt. Først medio mai 2005 var forholdene lagt slik til rette at det var hensiktsmessig å starte arbeidet med å få solgt seksjonen. Alternativet med frivillig salg måtte etter dette få noe tid før det ble tatt stilling til tvangssalg.

Videre uttales følgende:

” Jeg innrømmer ikke minst på bakgrunn av telefonsamtalen som skal ha vært mellom advokat A og meg den 23. mai 2005, at det hadde vært heldigst om jeg hadde tatt fatt i saken før sommerferien og orientert meg nærmere om det var foretatt et frivillig salg, eventuelt besluttet tvangssalg, eller overført saken i søksmåls former. At så ikke skjedde, kan blant annet forklares med, men ikke uten videre unnskyldes med at jeg medio mai 2005 var en uke som tilkalt dommer i lagmannsretten. Dessuten hadde jeg en ukes sommerferie i begynnelsen av juni 2005. Når det nærmer seg sommerferien, den hadde jeg fra og med den 11. juli 2005 til og med den 5. august 2005, prøver man å få ferdig de sakene som haster mest. Nærværende sak var en av dem jeg hadde bestemt meg for å ta tak i så fort som mulig etter sommerferien, men da det ble opplyst at seksjonen var solgt, fant jeg ikke å kunne ta stilling til et tvangssalg før jeg fikk nærmere opplysninger om det angivelige salg. Slike opplysninger er nå kommet. De viser at jeg for en god del av den perioden som jeg kritiseres for ikke å ha fattet noen beslutning i saken, ikke var kjent med alle relevante forhold.”

Han stiller seg videre undrende til påstanden om at han skulle ha utøvet noen form for tvang i forbindelse med inngåelsen av rettsforliket i rettsmøtet den 11. januar 2005. Saksøkerens anførsler før og etter rettsmøtet synes å være i samsvar med forlikets innhold.

Embetsleder C - har i hovedsak vist til følgende:

Dommernes saksavvikling følges opp av embetsleder ved at det jevnlig tas ut restanselister. Når det gjelder tvangssalg fremgår ikke sakens status underveis i saksbehandlingen. Dommerne må derfor selv hente opp saken, og føre aktuell status på den. Det er ikke i seg selv noe alarmerende i at en tvangssalgssak blir over ett år gammel. Sakene blir ofte utsatt, og etter at det er besluttet tvangssalg, vil også selve salget kunne ta en del tid. En tilbakemelding fra dommeren om at saken er utsatt fordi partene forsøker å få til en løsning, eller at det pågår frivillig salg, er en tilfredsstillende forklaring for embetsleder.

Poenget i en slik sak er at saksøker ønsker at seksjonen skal selges. Når dommeren får beskjed om at det foregår frivillig salg, er det av flere grunner naturlig at beslutningen om tvangssalg avvendes noe. Dersom det reises innvendinger mot tvangssalget som ikke er klart grunnløse, skal begjæringen om tvangssalg av eierseksjon ikke tas til følge uten behandling i søksmåls former, jf eierseksjonsloven § 26 annet ledd tredje pkt. Beslutning om tvangssalg vil i henhold til rettsbegyrrloven § 14 pkt 5 utløse et gebyr på 9 ganger rettsgebyret. Der hvor tvangsgrunnlaget er frivillig pant eller utlegg, vil dette ekstra gebyret kunne være av betydning når man forhandler om en løsning.

Ut fra dommerens redegjørelse, ville hun som embetsleder ikke reagert på fremdriften i saken. I ettertid kan hun si seg enig i at B burde ha forhørt seg om hvordan saken sto før sommerferien. Han ville da ha fått beskjed om at seksjonen var solgt.

Tilsynsutvalget for dommere ser slik på saken:

Tilsynsutvalget legger til grunn at saken er klar for realitetsbehandling. Slik saken er opplyst, finner utvalget det åpenbart unødvendig å høre partenes muntlige forklaringer, jf domstolloven § 238 andre ledd, andre setning. Ingen av partene har bedt om dette.

Generelt bemerkes at Tilsynsutvalget for dommere kan treffe vedtak om disiplinærtiltak dersom en dommer forsettlig eller uaktsomt overtrer de plikter som stillingen medfører, eller for øvrig opptrer i strid med god dommerskikk, jf domstoloven § 236 første ledd. Dette krever med andre ord at dommeren kan bebreides.

I nærværende sak er det spørsmål om dommer B har utvist en kritikkverdigg, sen saksbehandling.

I ettertid har dommeren erkjent at han burde tatt fatt i saken før sommerferien. Utvalget kan si seg enig i dette. Det er uheldig at dommeren på telefon i slutten av mai hadde lovet en snarlig avklaring, og at klageren deretter ikke fikk noen nærmere beskjed.

En forsinkelse som det har vært i denne saken er uheldig, men det er et åpent spørsmål om dette tidsmomentet i seg selv gir grunnlag for kritikk. Domstolenes generelle saksmengde og arbeidspress innebærer at ikke alle saker kan behandles like raskt, og det er ikke til å komme forbi at noen saker blir eldre enn andre, selv om de burde vært behandlet tidligere. Dommeren har opplyst at han hadde andre saker som måtte prioriteres foran denne.

Påstanden om forlikspres under rettsmøtet i januar 2005 refererer seg til et forhold som er eldre enn tre måneder, jf klagefristen i domstoloven § 234 fjerde ledd. Under ingen omstendighet er påstanden nærmere dokumentert, og utvalget finner ikke grunn til å gå nærmere inn på dette.

Selv om dommerens saksbehandling ikke har vært fullt ut tilfredsstillende, finner utvalget etter en samlet vurdering at den ikke er av en slik art at den kvalifiserer for disiplinærtiltak.

Tilsynsutvalget for dommere har etter dette fattet slikt enstemmig
vedtak:

Det foreligger ikke grunnlag for anvendelse av disiplinærtiltak overfor dommer B.

* * * * *

Tilsynsutvalgets vedtak kan ikke påklages etter forvaltningslovens regler. Partene i saken kan bringe vedtaket inn for tingretten ved søksmål. Søksmålsfristen er to måneder etter at partene ble underrettet om vedtaket. Det vises nærmere til domstoloven § 239.

Kopi av dette vedtak sendes embetsleder i X domstol til orientering.